

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TŐL 23-48

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER.
HAVONTA 3 PENGO

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI ÉVFOLYAM, 269 SZÁM

Mi az igazság a „sertésvágatási rendelettel” kapcsolatban?

Európa újrendezése

A londoni „Nineteenth Century” cikket közlő Európa háború utáni újrendezéséről, egészen érdekes újrendezésről. Ha figyelmesebben elolvassuk, kiderül, hogy nincs ebben semmi új, csak a régi rendellenesség visszaállítása, békebeli vice jut róla eszünkbe, „ahogy azt Senuka elképzeli” Anglia úgy képzei el az újrendezést, hogy visszaállítja Csehszlovákiát, az magában foglalná Ausztriát és Magyarországot is, Olaszországot megfosztaná balkáni és afrikai birtokaitól, visszaáll Jugoszlávia, visszaáll Lengyelország, s ezeknek az államoknak elsődleges feladatuk az lenne, hogy védnek Nyugatot a bolsevizmusból, amely bizony „veszélyt jelent Anglia számára.”

Az átrendezés alapötlete tehát az, hogy nagyjából visszaállítunk mindent a régibe, mint ha közben nem is történt volna semmi, mintha nem söpörték volna el a német hadak Lengyelországot, Franciaországot, mint ha Csehszlovákia nem bukkant volna meg véglegesen, mint állam, mintha Jugoszlávia beváltotta volna a legszebb reményeket a Balkán békéjének biztosításában. Akik ezt az ötletet kitalálták, azok nagyon el lehetnek maradva. Azoknak még mindig nincs fogalmuk arról, hogy a világban más is van az üzleten kívül, és hogy a politika ma már nem nagyhatalmak játékszere, hanem számolni kell minden kis nemzettel, mert abban is meg van az élni-akarás és a nemzeti öntudat.

Aki úgy politizál, hogy nem ismeri az anyagot, amit kézbevesz és amivel rendelkezni akar, az így válik nevesítgessé. Nevetni is van rajta kedvünk az első pillanatban, önkéntelenül arra gondolunk, hogy vajjon ma, amikor Anglia a győzelemnek még a reményétől is olyan messze áll, mint soha talán, akade- a negyvenmillió gentleman között egy is, aki komolyan tudja venni ezt a szélhámos, ostoba és lelkiismeretlen tervezetést. De aztán eszünkbe jut, hogy ez tulajdonképpen nem is nevetni való.

Van háború, ahol az ellenfelek megtanulják megbecsülni egymást. Ez a háború nem olyan. Nem nagy hatalmak és nagy eszmék mérkőzése, hanem az egyik oldalon áll valaki, aki eszkönytelen, süketen és vakon vissza akarja állítani azokat az állapotokat, amik neki kedveztek, de senki másnak nem. Abban a korszakban vagyunk, amikor minden nemzet meg tudja jelölni élet-

A Don mentén mindenütt ellentámadásba mentek át a német csapatok

Megtorpant a szovjet támadás — Spanyolország újabb korosztályokat mozgósított — Libiában megakadt az angolok előnyomulása — Egymásután vallanak kudarcot a Szovjet haditervei

Anglia fantasztikus vágyalmában a feltámasztandó Csehszlovákiához akarja csatolni Magyarországot

Berlin, november 26. A Főnyer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

A Volga és a Don között, valamint a nagy Don-kanyarulatban az ellenség súlyos páncélos és gyalogsági támadásai tovább tartanak. A támadásokat elkeseredett harcokban kivédjük. Az ellenség ismét sok páncélos harckocsit veszített. A legújabb támadások az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak emberben, nehéz fegyverekben és mindenfajta járműben egyaránt.

Sztalingrádban szerdán ötszázötven ezres ellenség támadó kísérletei.

A középső arcvonalon az ellenség november 25-én a Kálintól délre, Toroboztól nyugatra és délre eső térségben széles arcvonalon megkezdte új támadását. Szerdán, részben ke-

meny harcokban minden támadást visszavertünk és az ellenségnek különösen véres veszteségeket okoztunk. A helyi átmeneti betöréseket ellentámadással kiigazítottuk. 18 szovjet páncélos megsemmisítettünk.

Kirenaikában és Tuniszban az előretolt mozgékony osztagok közötti csatározásban gépkocsikat zsákmányoltunk s foglyokat ejtettünk. A légihaderő bombázta az ellenség felvonulási útvonalait, sátorátjait és kényszerítette állásait Nyugat-Kirenaikában.

Tuniszban a tuniszi felföldön a légihaderő kötelékje az ellenséges páncélosokat, gépesített osztagokat és csapat táborokat támadták.

Az angol légihaderő a Földközi-tengeren és a nyugati megálló területen partiai mentén szerdán 8 repülőgépet veszített. Hat saját repülőgépünk hiányzik.

dásokat intéztek az ellenséges hadoszlopok ellen. A német vadászgépek a légiharcok során hat ellenséges gépet lőttek le. Egy hetedik a tüzéségi ütegek találatára következtében zuhant le.

Bern, november 26. (Bun. Tuó) Kairóból származó jelentések szerint, hogy Montgomery tábornok előnyomulása a libiai sivatagban megakadt. A 8-ik hadsereg elővédeli és elágazó védelmi állások felé közelednek, de csak igen óvatosan. Montgomery attól tart, hogy ugyanaz a sors éri, mint an-

A Palermo és más szicíliai városok ellen intézett ellenséges légitámadások eredménytelenek maradtak. Egy angol repülőgép kigyulladt és a tengerbe zuhant, megmenekült pilótáját elfogták.

Megakadt az angol előnyomulás Libiában

Genf, november 26. Interjú. A Ninteenth Century angol folyóirat kiadója hosszabb fejtegetést szentel Anglia hadi céljainak. A cikk a brit hadviselés főcélját az európai erők egyensúlyának helyreállításában jelöli meg. Ennek az egyensúlynak helyreállítása és fenntartása érdekében Nagybritanniának újabb biztosítani kell megáldhatatlan uralmát a Földközi-tengeren és azt soha többé nem szabad feladni. — Nagybritanniának Olaszországot illető szándékairól a cikk azt mondja, hogy Olaszországot teljesen le kell fegyverezni, Albániából az olaszokat el kell távolítani és Isztriát, Triesztet, Fiumét és Polávet egyetemben az újabb helyreállított Jugoszláviához kell csatolni. Az olaszoknak át kell adniuk Dodekanezost Görögország szá-

nakidején, amikor a tengelycsapatok el Aghellánál ellentámadásba mentek át. A felderítésekkel arra következtetnek, hogy a kitűnő védelmi lehetőséget nyújtó elagheiai állásokban Rommel határozott ellenállást fog tanúsítani. Itt tehát ismét elszánt harcokra kell számítani.

Anglia fantasztikus vágyalma

mára és hadászati okokból ki kell szolgálatni Pantelleria szigetét is. Olasz Kelet-Afrika elvesztésén kívüli az oldalként ki kell szorítani a brit földközi-tengeri stratégiai követelményeinek megfelelően Libiából s Cirenaicából is.

A cikk bangoztatja ezután, hogy újból fel kell támasztani a független Lengyelországot, még pedig erősebb stratégiai határokkal, mint amilyen határokat 1939 szeptemberében voltak az országnak. Az új Lengyelország számára tengerpartot is kell biztosítani, hogy tengeri és szárazföldi hatalom legyen. Angol felfogás szerint Csehszlovákiát is újból fel kell támasztani és hozzá kell csatolni Ausztria, valamint Magyarországot területét is, hogy a csehek megvalósíthassák jövőbeli két feladatukat, vagyis „az ausztriai pángermanizmus és a magyarországi revizionizmus kiirtását. A Balkán végül nem Görögország uralma, hanem az ismét feltámasztott Jugoszlávia vezetése alá kerülne.

Mint a Ninteenth Century kiadója a továbbiakban kifejti, a három megnagyobbított államnak: Lengyelországnak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának ez a vonala egyebek között biztosítja a szükséges védőfalat Anglia számára a Szovjetunió-

Ellentámadásba mentek át a német csapatok

Berlin, november 26. (Német TI) A Don menti szovjet támadás megtorpant. A német csapatok mindenütt ellentámadásba mentek át. (MTD)

Újabb mozgósítás Spanyolországban

Madrid, november 26. (Stefani) A spanyol hadügyminisztérium elrendelte az 1938-39-40. és 41. évi korosztályhoz tar-

tozó, valamint egyes szabadságot kategóriába tartozó katonák mozgósítását.

Fokozódó katonai tevékenység Tuniszban

Roma, november 26. Stefani. Az olasz főhadiszállás 915. sz. közleménye: Szerdán fokozódott a katonai tevékenység a Kirenaikában és különösen Tuniszban. A gyors-

osztalok csatározásai során néhány tehergépkocsit zsákmányoltunk és több foglyot ejtettünk. Az olasz és német harci repülőgépek a kedvezőtlen légköri viszonyok mellett is táma-

céljait és hivatását, felülemelkedtünk a kizárólag önző szempontokon, a politikának jó közép és újkorai értelemben vett fogalmával leszámoltunk. Ugyalászik akkor, amikor az egyik oldalon a harc a barcoló felet tiszteletre és megbecsülésre tanítja a nagy idők iránt, a másik oldalon elvakultabbak lesznek a vereségek sulya alatt, mint voltak és meg vicsozgo-

gyülölettel néznek át az ellenfélre, a félelem hajtja őket, nem nyugodhatunk, csak akkor, ha a sárga földig leverjük őket. Európa békéje — mondja az angol folyóirat — csak akkor őrizhető meg, ha biztosítva van az angolszász hatalmi tulsuly.

Nekünk elég ennyi ebből. Meg nem ijedünk meg furcsább térképektől sem, Trianon-

nánk nem lesz megegyszer az biztos. Nem lett volna az elmult világháború után sem, ha a fegyvert fogható magyar emberek le nem rakják a fegyvert. Most nem fogja senki lerakni, hozzánk nőtt már ez a fegyver, és valahogy — nem kívánjuk azt az angolszász hatalmi tulsuly által biztosított békét. Majd kiharcoljuk magunknak a magunkat. (—yl—)

Anglia számára a Szovjetunió-

Kiss József tankerületi főigazgató előadásával megnyit a tiszántuli tanintézetek igazgatóinak három napos értekezlete A fegyver és a műveltség tartja meg számunkra az új országot

A debreceni tankerület keretében a debreceni és vidéki közép- és felsőfokú iskolák igazgatói s szakfelügyelői esztendőnkön több mint száz személyt egybe arra a nagy zanderejű tanügyi értekezletre, amely az egybegyűltek megvitatták az adások nagy érdeklődéssel várt előadások nagy érdeklődéssel várt előadásokban foglalkoznak a kitűzött nemzetnevelő tanügyi kérdésekkel, nemzeti előadások után pedig a résztvevők a maguk személyes tapasztalataikat és nézetüket fűzik az elhangzottakhoz, ilyenformán kialakul a jövő nevelésére bizonyára nagyon kiható új modern nevelői elv és módszer.

Ennek a tanfolyamnak az ünnepélyes megnyitása esztendőnkön délután 8 órakor zajlott le a kereskedőtársulati iskola dísztermében. Kiss József tankerületi főigazgató — aki egyben az egész gondolatot felvetette és megvalósította — az időszerűleg nagy tanügyi parlamentjét a mai időkhez méltó látványos és izgalmas magyar értekezlet és tartalmas gondolatokkal nyitotta meg.

Daló háború közepette nyitott meg ezt a tanfolyamot — mondotta, akkor, amikor fiatal életük, vértük feláldozásával harcoltak valahol messze a magyar hazától mindnyájukért, így elsősorban feléjük száll minden eszünk és magyar szívének szeretete. Törhetetlen hittel várjuk a győzelmet és éppen ezért, ebben a nehéz időknek megfelelően több áldozatot akarunk mi is hozni, amit meghozta a legelső magyar

ember, példaképe minden magyarunknak, nagybányai Horváth Miklós (a tanfolyam résztvevői felállással ünnepezték Kormányzó Urunkat), aki életén és munkáján felül fiat is áldozatul hozta.

— Az első világháborúban is meghoztuk közel kétfélmillió áldozatunkat a legdrágább kincsünk, a magyar életéből, mégis élünk és erősek vagyunk és hirdetjük tetteinkkel eszünkkel, hogy a Duna-Tisza közén mi vagyunk itthon, miénk volt ez a föld, miénk marad örökké, mert fegyver és műveltség tartja meg számunkra. Ezért akarunk mi több és erősebb magyart, nemzeti és népi fenntartó, megtartó magyarok millióit. Ezért van szükség arra, hogy tanítsunk buzgóbban, okosabban, odaadóbban, hogy megismerjük egymást és megszeressük. Ez a tanfolyam is azt a célt szolgálja, közelebb hozni az embereket, a hasonló hivatású magyarokat egymáshoz, teremtünk kapcsolatokat, szerezzünk új ismereteket és kapcsolatokat, melyek nekünk, magyaroknak kell ápolnunk a Duna-Tisza mentén. Ezeknek a gondolatoknak jegyében nyitott meg a tanfolyamot és üdvözlöm az ősi magyar városban a tanfolyam résztvevőit.

Az értekezlet résztvevői nagy érdeklődéssel fogadták a megnyitó beszédet, majd Kiss József főigazgatónak a tanfolyamot bevezető előadását, amelyet „A kor és nevelés” címen tartott meg. Ebben bevezetéként végig vezette a hallgatóságot a történelem során érvényesült nevelő rendszereken s rámutatott azok lényegére, előnyeire.

A szeretet, hit, nemzet és nevelés alapja

Kezdte a görög kor nevelésén, mely kezdetben ugyanúgy harci nevelés volt, mint a római is, majd a keresztény kor aszketikus műveltsége érvényesült, hogy később a keresztény hatása alatt a lovagkor lovagi eszméinek adóján helyet Humánizmus és reformáció, felvilágosultság és nemzeti újjáébredés mind, mind rányomták annak idején korunkra nevelési bélyegüket. Fokozatosan látta a hallgatóság, hogy a nemzeti, nyelvi, egyházi és történelmi szempontok hol és mikor érvényesültek és mikor beközöngyöltek a liberális kor, mint sodródott a nemzeti nevelés kérdése is a világpolgáriság materialista világszemlélete felé, mely aztán az első világháború után reménytelen és forradalmi tevékenységben keresle vélt jogainak érvényesülését.

Ezek után tért át az előadó a kor nevelési eszméire, hogyan alakult ki a nemzeti gondolat jegyében a mai korszerű nevelésünk, amikor a keresztény hit és erkölcs vette át ismét a nevelés fontos kérdését. A szeretet, hit, állam, nemzet, ország és egyház nagy alapjai ennek a nevelésnek, mely homlokegyenest ellenkezik a bölökkel levő bizánci hatással műveltségtől, melynek durva megnyilatkozásai nem egyszer hőkentek meg az embert.

— Mi vallunk, hogy magyar nevelés eszté, vallásos lehet, Isten és hazáját akarjuk és a magyar életet a kettő nélkül el se tudjuk képzelni. Nemzeti gondolatunk is ott van mindig minden nevelői munkánkban, mert tudjuk, hogy ez a föld a mi hazánk ezen esztendő óta, nem osztunk ezen senkivel, se egészben, se részben, mert ez egyedül és kizárólag a miénk. Mi eddig is véltünk számtalan esetben minden kötelezetté a magunkat a nyugatot, mert mi vagyunk itt a legműveltebbek és legtehetségesebbek, földrajzi és gazdasági egységünk éppen a korszellemnek megfelelően sugározza kifelé és befelé, hogy itt a föld mindig magyar marad. Szerencsésen érzik a népi kultúránk megteremtődése. Arra kell törekedni, hogy a népiesség tehetsége érvényesüljön, ezt szolgálják a tehetségkutató vizsgák is.

— Mindig az állam számára, tehát a legelső közbizalom számára kell ne-

ismertette behatóan a cserkészlet új szervezetét. Rámutatott, hogy a cserkészlet és levele nevelés között lényegbeli különbség nincs, mégis fontos mindkét szervezetnek fenntartása, mert egymást kölcsönösen kiegészítik és a nemzeti ügy szolgálatában nagy hasznot jelentenek. Nem járnak külön úton, hiszen a levele intézmény átvette a cserkészlet lényeges anyagát, de a cserkészlet, mint mozgalmi intézmény olyan nevelői gardát biztosít éppen a leveleknek, amire a jövőben is számítani lehet.

Dr. Kovács Máté gyakorlogimnázium tanár a magyar nyelv és irodalom korszerű tanítási módszereit fejtegette a tanfolyam következő előadásában.

A kiváló szakember arról a kérdésről beszélt, mely minden tárgynál fontosabb tárgya ma az oktatásnak, a magyar nyelv és irodalom tanításának korszerű kérdéseiről. Erőteljes megállapításai, nagyszerű előadása a lelkek mélyéig hatott és olyan utátrányt adott a magyar nyelv és irodalom tanárainak, mely irányítás ma nemzeti kincs.

A három előadás után beható vita indult a két előadó előadás anyagáról, mely vitában igen sokan vettek részt. A tanfolyam lelkesen vette tudomásul, hogy Kiss József tankerületi királyi főigazgató előadását éppen nemzeti és nevelői érdekből közelebb nyomatásban is megkapják.

Délután bemutatott tanítást tartott dr. Zombor Zoltán a református tanítóképzőintézetben, dr. Heger Flóris pedig a kereskedelmi középiskolában. A bemutatott tanítások után is élénk megbeszélés volt.

Értekes előadások a debreceni Orvosegyesületben

A debreceni Orvosegyesület esztendőnkön tartotta a belklinikai tanteremben XVIII. tudományos ülését, melyen az elnöki tisztséget Lőrincz Béla töltötte be. Az első bemutatást Boldizsár András sebész tanárség tartotta „A ductus cholerochus diverticuluma” címen, melyben műtét kapcsán észlelt ritka epevezeték fejlődési rendellenességről számolt be. A bemutatáshoz Orsós J. Imre börtöngyógyász professzor szolt hozzá. Ez után Tariska István az idegklinikai tanársége bemutatta a mult ülésen demonstrált kisgyermek betegségben szenvedett beteget, aki rövid kezelés után meggyógyult.

Ferenczy Károly, a budapesti MAB központi rendelőintézet főorvosa „Fonásztali röntgen diagnosztikai tévedések” címmel tartott vetített képes beszámolóját, melyben tíz év anyagát mutatta be azokat a normális anatómiai sajátosságokat, melyek a röntgenfelvétellel kombinálva tévedésbe ejthetik a fogorvost. Előadásában ismertette, mind azokat a módszereket, melyekkel ezek a hibák könnyen kiküszöbölhetők. Az előadás általános érdeklődést keltett, mert a mai kor orvosának fertőző árcok kutatásában nagyon körültekintőnek kell lenni.

Csilléry András sztomatológus-professzor hozzászólásában hangsúlyozta a fogakról kiinduló fertőzés jelentőségét, majd rámutatott arra, hogy a röntgen felvételek számának fokozásával lehet a tévedéseket kiküszöbölni.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma is az óriási sikert aratott magyar film:

ALKALOM

Karady, Somlay, Csontos, Szilassy, Somogyi, Billesi Pethes főszereplésével.

Előadások kezdete 5, 7 órakor.

Megjavul a vasuti forgalom Budapest-Debrecen-Szatmárnémeti között

Budapest, november 26. Magyar Távirati Iroda: A m. kir. Államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Budapest Nyugati pályaudvarról 17.14-kor Szeged felé induló 706 sz. vonat november 29-től, az ellenirányból Budapest Nyugati pályaudvarra 9 óra 35 perckor érkező 707. sz. vonat pedig november 30-tól kezdődően áramvonalas gyorsvonatként

I-ső, II-ik, III-ik kocsiszattyal fog közlekedni. November 30-tól kezdődően Budapest-Szatmárnémeti közötti gyorsautóbusz díjszabással helyjegy kötelezettség nélkül közlekedni fog Budapest Nyugati pályaudvarról 7 óra 10 perckor induló 1702. sz. és ellenirányból ide 22 óra 52 perckor érkező 1701. sz. motorosvonat.

Halálra ítélték a Csengeri utcai gyilkost

Budapest, november 26. A budapesti büntetőbíróválasztó mint rögönítelő bíróság ma tartott főtárgyalásán Jerics Ferenc 24 éves bírdíszművéssegédet szándékos emberöléssel párosult rablás büntetéseért halálra ítélték. Jerics, mint ismeretes hétfőn este éjjelében a Csengeri

utca 3. számú ház pincehelyiségében megölte Fekes János 69 éves cipész mestert és elrabolta 775 pengő készpénzt. Az elítélt és a védő kegyelemért folyamodott. A bíróság ezután kegyelmi tanácsát alakult át.

Mi az igazság a „sertésvágatási rendelettel” kapcsolatban?

Lelekiismeretlen emberek tömeghisztériát okoztak rémhírekkel. — Naponként sokszazan kérnek kényszerlevágási engedélyt a városi közellátási hivattól. — Illetékesek nyilatkozata a kérdéssel kapcsolatban

rendeletet mindezekig nem kaptunk. Nem is tudunk arról, hogy ilyen rendelet készül.

Az utóbbi napokban különös hírek terjedtek el a háztartások által hízlalt sertés vágásával kapcsolatban. Lelekiismeretlen emberek olyan híreket terjesztettek, amelyek valóságos tömeghisztériát okoztak és arra késztették az embereket, hogy a kényszerlevágások százaik engedélyezését kérjék. Ezek a koholt és valóban hírek arról szoltak, hogy december 1-től csupán a vágóhídon ölhetik le a magánosok is a háztartások céljaira hízlalt sertéseket. Azt is beszélték, hogy a vágatásért sertésekért 40 pengő vágatási díjat kell fizetni, a sertéseket megnyúzzák és minden négy kilo fehérra után egy kilót a közellátás céljaira kell átengedni.

— A kényszerlevágási engedélyeket a hivatal kiadja, ugyanoha ezzel mindenki csak maga alatt vágja a fát, hiszen felért sertéseket vágnak le. Amikor mindenki siet a rosszindulatú híresztelések hatása alatt sertését levágni, nem gondolnak arra, hogy egy sertés négy családtag egy egész évi zsírszükségletét van hivatva ellátni. — Mindenkinek elsorángú kötelessége tehát, hogy minél jobban felhizlalja sertéseit, mert akár 100 kilogramos, akár 180 kilogramos az általuk hízlalt sertés, négy családtag egy napitárlatáig nem kap zsírtárgyat. A rendelkezéseknek nem az a céljuk, hogy az emberek ellátatlanok maradjanak. Kényszerlevágások esetén azonban könnyen megtörténik, hogy saját magukat játszik ki az emberek.

NAPONTA TÖBBSZAZAN KÉRNEK KÉNYSZERVÁGÁSI ENGEDÉLYT

Ezeknek a híreknek a következménye aztán az lett, hogy pár nappal ezelőtt valósággal megrohanták a hízlalók a debreceni Gabona Irodát és különféle indokollással kényszerlevágási engedélyt kértek. A hivatal minden további nélkül kiállította az engedélyeket. A kérelmezők száma azonban nem csökkent, hanem napról-napra szaporodott.

— Mélyen elítélendő tehát minden olyan híresztelés, a mely lelekiismeretlenül családokat károsít meg. Már pedig a most feltűnt híresztelések — úgy látszik — ezt célozzák.

A POLGÁRMESTER HIRDETME NYE

Naponta többszázan állottak már a kor reggeli órákban a Gambrinus-átjáról hivatal előtt és külön intézkedéseket kellett foganatosítani az engedélyek kiadásának meggyorsítása érdekében.

A kérdéssel kapcsolatban egyebéket dr. Kőlessey Sándor polgármester az alábbi hirdetményt adta ki:

A hírekkel kapcsolatban a Debreceni Újság-Hajdúföld szerkesztőségét is naponta igen sokan keresték fel és kértek felvilágosításokat az állítólagos sertésvágatási rendelet intézkedéseiről.

A sertéstartó háztartások az utóbbi napokban szokatlanul nagy számban jelentkeztek a Gabona Irodában vágatási engedély kiadása iránt. Saját érdekében figyelmeztetem a sertéshízlaló háztartások fejeit, hogy sertéselk levágására csak azok teljes felhizlalása után kérjenek engedélyt, mivel a kéllően ki nem hízott sertések levágása nemcsak a háztartás, hanem a közellátás érdekeit is hátrányosan érinti. Közlöm továbbá, hogy a 11.600/1942 K. M. számú rendelet szerint azon háztartások, melyek bérhizlalásból származó sertést várnak le — minden négy személy után egy sertést számítva — a sertés vágásától egy évig a zsírszempontjából ellátottaknak tekintendők és így hatóság zsirellátásban nem részesíthetők.

Ilyen előzmények után, a nagyközönség megnyugtására kérdéssel fordultunk a híreszteléseket illetően a közellátási hivatal vezetőségéhez.

HIVATALOS NYILATKOZAT

— Az utóbbi napokban a sertésvágatással kapcsolatban elterjedt híresztelések rosszindulatuk és lelekiismeretlen emberek koholmányai. — Kaptuk a felvilágosítást. — A magánháztartások sertéshizlalásáról újabb

A tanfolyam előadásai

Kiss József főigazgató nagyértékű előadása a hallgatóság körében mély hatást keltett s az előadót a jelen voltak lelkesen ünnepezték.

A tanfolyam további során a másodikk előadást Rábold Gábor tanár tartotta meg és ebben az előadásban

Harmadik gyakorlóiskolát létesítenek a kollégiumi tanítóképzőben

Jakucs István lemondott a kollégiumi h. igazgatói tisztségéről — Veget ért a két-napos egyházkerületi közgyűlés

Csütörtökön reggel az egyház tanácstermében a Kollégium igazgatótanácsa tartott zárt ülést, ennek befejeztével az egyházkerületi közgyűlés folytatta további tárgysorozatát Révész Imre püspök és dr. Széll Gyula békésbónáti egyházmegyével gondnok elnökletével.

Az egyházkerületi tanács megválasztása

A közgyűlés megválasztotta az 1943. évre az egyházkerületi tanács tagjait. A tanács lelkészi tagjai id. Porzsolt István, dr. Szász Imre, Károsváry Kiss László, Uray Sándor, Harsányi Pál, dr. Erdős Károly, dr. Papp Ferenc, dr. Kállay Kálmán. A világi tagok dr. Szentpéteri Kun Béla, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Rácz Albert, dr. Kőlcsey Sándor, dr. Jószy István, dr. Balla Bertalan, viz. dr. Nadányi János, Ormós Lajos. A Kollégiumi tanárválasztó küldöttség tagjaivá a jövő évre a kollégium tagokat választották meg: Uray Sándor, Bartha László, Rásó István, dr. Széll Gyula, id. Porzsolt István, dr. Makrai Sándor, dr. Szentpéteri Kun Béla, dr. Kőlcsey Sándor.

Az 1943-45. évre nyolc konventi ágost választottak, köztük négy egyházi és négy világi pötagot is jeválasztottak. Rendes tagok lelkészek: dr. Kállay Kálmán, Harsányi Pál, id. Porzsolt István és Csemák Béla. Világiak: dr. Szentpéteri Kun Béla, dr. Rácz Albert, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Boér Elek. Pótagok: Bartha László, dr. Papp Ferenc, Károsváry Kiss László és Uray Sándor, lelkészek: dr. Szarka Sándor, dr. Széll Gyula, Rásó István, dr. Soós István világiak.

Második tanítóképző intézet felállítása

Papp Ferenc a Dóczy intézet igazgatója a tanítóképzőintézetek és pedagógiai iskolák ügyeit terjesztette a közgyűlés elé. Ismertette, hogy az egyházkerület második tanítóképzőintézet alapítását Mátészalkán a kultuszminiszter engedélyezte is. Az erre a célra kiemelt épület azonban nem felel meg a rendelkezésnek, ezért a második tanítóképző felállítása, ami pedig a szatmárvideki és szabócsói telepeken kívánatos lenne, egyelőre nem vehető keresztül. Addig, amíg ebben az ügyben megfelelő elintézési módot nem találnak, a Kollégium tanítóképző intézetének kibővítése mutatkozik szükségesnek.

Uray Sándor a közgyűlés köszönetét fejezte ki Papp Ferencnek nagyon értékes munkásságáért. Megállapította, hogy Papp Ferencnek nagy része van abban, hogy a kollégiumok a mai nehéz időkben is megtarthatják feladatukat. Dr. Révész Imre püspök megleg hangon emlékezett meg Papp Ferenc munkásságáról, amelyet az elmúlt évben végzett. Az, aki igazán részvevő a közönségre és elismerésre.

Lelkipásztorok gyermekeinek segélyalapja

Uray Sándor ismertette az egyetemes konvent leiratát, mely gyermekeiket házon kívül taníttató lelkipásztorok gyermekeinek segélyalapja.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

pásztorok segélyezésére szolgáló alap létesítésére vonatkozik. A segélyalap kivétel esetekben helybéli lelkipásztorok gyermekeinek tanítási költségein is könnyíthet. A vidéki lelkipásztorok összes középiskolás gyermekeit összeírják ellenőrzésképpen.

Segédlelkészek fizetése

A segédlelkészek fizetésével kapcsolatban az egyházkerületi közgyűlés megnyugvást keltő határozatot hozott.

A segédlelkészek fizetéséről kimutatásokat készítenek és a minimális fizetést évről évre ennek a kimutatásnak alapján állapítják meg. A segédlelkészek által végzett stóla díj

25 százaléka őket illet. A minimális fizetés jelenleg 60 pengő és teljes ellátás, vagy ennek híján a megfelelő ellátási díj. A közeljövőben 166 lelkipásztori és vallásoktatási lelkészi állás megszervezése válik esedékesé, ami egyelőre a segédlelkész kérdést részben meg is oldja.

Egyházkerületi segélyek megszavazása

Az egyházkerület pénzügyi bizottsága a közgyűlés elé terjesztette az alábbi segélyek tervét.

A Kollégium évek óta tartó súlyos anyagi helyzete miatt az intézet részére eddig kiutalt egyházkerületi segélyt további intézkedésig évi 16.000 pengővel felemeli. A felemelt egyházkerületi segély 1943-tól esedékes.

A Kollégium támogatása részére 1500 pengő segélyt szavazott meg a közgyűlés, amit szegénysorsú, jövedelmenetel teológusok és tanárjelöltek segélyezésére lehet felhasználni.

A bölcsészeti végzett teológiai

halgatók, illetve teológiai végzett bölcsészethallgatók eddigi ötszáz pengő segélyösszege 1260 pengőre emeltetik fel.

Az arra rászoruló teológusok számára 1000 pengő palástsegélyt szavazott meg a közgyűlés.

A Baltazár-amerikai alapítvány jelenlegi helyzetéről dr. Szentpéteri Kun Béla tett jelentést. Az alapítvány jelenlegi vagyona föld és házigatlanokban, valamint némi készpénzben kb. 370 ezer pengő. Kölségvételében 13.000 pengős kiadási tétel és 7400 pengős költségelirányzat szerepel.

Dr. Péter Zoltán a tanárképző intézet új igazgatója

A közgyűlés Ballai József és Szabó Béla polgári iskolai helyettes tanárokat állásaikban véglegesítette. A tanárok a közgyűlés előtt letették az esküt.

Ezzel egyidőben tette le az esküt dr. Péter Zoltán is, akit a tanárképző intézet igazgatójává neveztek ki. Az eskütétel után az új igazgatóhoz, illetve tanárokhöz Révész Imre püspök intézett meleg szavakat.

— Mindeddig nagy öröm, ha új tanárokat kaphatunk — mondotta a püspök. — Ma az üdvözlő szavakban is annak a bizonyoságnak kell kiemelődni, hogy tetteket várunk az egyházkerület minden új munkásától, mint ahogy az egyházkerület vezetői is minél kevesebb szóval, minél többet szeretnének végezni, ma amikor minden kockán forog.

— Ma a református tanártól, a magyar nevelőtől már az ma is igen nagy tett, hogy van. Vállalja azt a keresztet, amit ma református tanárnak lenni jelent. Ahogy mi önként eddig megismertük, a legjobb reményűnk az, hogy ez a vállalkozás egyben hívtatás is, afféle, hogy a debreceni Kollégium

szolgáltatása önként nem csak a megélhetés kényszere hozta. Még jobban meg vagyok győződve arról, a mi kipróbált tesztünkkel, akit a tanárképző intézet igazgatójává jelölt az egyházkerület bizalma.

— Péter Zoltánt nem az én feladatam jellemezni, hiszen ismerjük őt mindnyójan. De meg kell mondanom, hogy Péter Zoltánnak nagyon sokat köszönhetünk a Kollégium életének irányítása körül is. Nem elég szik meg azzal, hogy híven végzi a maga feladatait, hanem híven hordozza a Kollégium termékeny gyümölcsöttermésének feladatát is. Ez a legbiztosabb garanciája annak, hogy a tanárképző intézetnek vezetése alatt új, dicsőséges korszaka kezdődik.

A püspök szavaira a tanártársak nevében Péter Zoltán válaszolt. — Hangoztatta, mindnyójan meggyőződését, mely szerint a Kollégium a világ első iskolája, egy magyar iskola sem vehet tanáraira olyan dicsfényt, mint ez. De nemcsak erre a fényes múltra nézni, hanem a jelen dolgait lelelkésszerűen elvégezni kötelessége a tanároknak.

Jakucs István lemondása

Ember Ernő a Kollégium ügyeivel kapcsolatban ismertette, hogy Jakucs István kollégiumi h. igazgató bejelentette tisztségéről való lemondását. Az egyházkerület Jakucs István szándékát fájlatja, munkássága mindig fényes betűkkel marad beírva a Kollégium történetében. Kéri, hogy a jövő év márciusában tartandó rendkívüli közgyűlésig tisztelettel továbbra is ellátni sziveskedjék.

Révész Imre püspök meleg szavakkal méltatta Jakucs István érdemeit, akinél a Kollégiumnak őszintenebb szerelmest nem ismert.

— Ő is abba a nagy szerető gárdába tartozott, amelyből még Csikesz

Sándor és S. Szabó József neveit említhetem, bár hozhatnék fel jó pár nevet, akik sohasem voltak a Kollégium növendékei de azért lettek gyermekei, hogy szolgálva lettek. A szolgáló nem marad mindörökké az atya házában, de a fiú mindörökké ottmarad.

Kérte Jakucs Istvánt, hogy nagyértékű munkásságát a jövőben se vonja meg a Kollégiumtól.

Jakucs István megrögzött szavakkal válaszolt, megköszönte az iránta megnyilvánuló szeretetet s hangoztatta, hogy más munkakörben ugyan, de a Kollégium érdekében a jövőben is mindent meg fog tenni.

Harmadik gyakorló iskolát állítanak fel

A közgyűlés a református gimnázium helyettes igazgatójává Ember Ernőt nevezte ki, helyesebben kinevezését három évi időtartamra meg erősítette.

A tanítóképzőintézetben jelenleg működő két gyakorló iskola mellé a közgyűlés egy harmadik gyakorló

iskola felállítását határozta el. A III. gyakorló iskola megszervezésével Elekes Pál bízták meg.

A közgyűlés mély szomorúsággal vette tudomásul Varga Zsigmond bejelentését, hogy a Kollégiumi Könyvtár igazgatói tisztségéről lemond.

Tamás Ferenc az új missziói lelkész

Uray Sándor ismertette a közgyűléssel Ferencz Károly lelkipásztor lemondását az egyházkerületi missziói lelkészi állásról. Az eltávozó Ferencz Károlyt a püspök meleg szavakkal búcsúztatta, hangoztatván hogy Ferencz Károly lemondása azt jelenti, hogy áldásos munkáját a jövőben másutt, a Csopó-utcai egyházrész élén fogja folytatni.

Ferencz Károly helyére a közgyűlés Tamás Ferencet választotta meg egyházkerületi missziói lelkészé és a missziói bizottság előadóivá.

Az egyházkerületi népiszkolai felügyelői állásra a közgyűlés 6 évre Szűcs Jánost választotta meg. Szűcs János és Tamás Ferenc a közgyűlés előtt letették az ünnepélyes esküt.

Az új egyházi vezetőférfiakat Révész Imre meleg, szívódobogó szavakkal köszöntötte hivataluk elfog-

lalásakor, hangoztatva, hogy működésükhöz mindenki nagy reményeket fűz és biztos benne, hogy ezeket a reményeket valóra fogják váltani. Az esküt tettek nevében Tamás Ferenc köszönte meg a püspök szavait és mindkettőjük nevében ígéretet tett arra, hogy feladatukat a legjobb tudásuk szerint és a legnagyobb igyekezettel fogják megoldani.

A közgyűlés a tárgysorozatot valamennyi pontját átvéve, csütörtökön kora délután befejezte működését. Révész Imre püspök búcsúzott el a tagoktól, míg a jelenlevők nevében Harsányi Pál mondott köszönetet a vezetőségnek azért a fáradságtalan munkáért, amellyel e nagyfontosságú összejövetelt előkészítették. A közgyűlést a püspök imával zárta be, majd közének után megáldotta a gyülekezetet.

Zugszállodát lepleztek le Nyiregyházán

Egyik lakója, Kondá Gyula debreceni ügynököt 12 napi elzárásra ítelték

A nyiregyházi rendőrség legutóbbi rajzája alkalmával Malez Kálmáné Hunyadi-utcai lakásán zugszállodára bukkant, amelyben négy rovatmúltú köbözött egyen lakott. Az egyik lakó, Krausz Izidor nagykanizsai lakos Kisvárdáról érkezett Nyiregyházára, két és fél éve nincs állása és alkalmi munkákból él. Többszörösen büntetett előéletű. Jelenleg is keresi a kanizsai rendőrség.

A zugszálloda másik lakója Szturich György losonci lakos. Csalásért háromszor büntették már meg a losonci rendőrség

keresi, mert újabb eljárás van folyamatban ellene.

Friedmann István kassai lakos a harmadik lakó. Kiutasítási eljárás alatt áll, ezért szökött meg Kassáról.

A negyediket Kondá Gyulának hívják, debreceni lakos. Ügynök. Csalás miatt egy ízben egy havi fogházra ítelték.

A nyiregyházi rendőrbíró az a négy lakót fejenként 12 napi elzárásra ítélte, míg a kétes elemeknek éjjeli szállást adó Malez Kálmánét 50 pengő pénzbüntetésre ítelték, ugyanakkor megindították ellene az internálási eljárást.

A hétágu zsidó gyertyatartó egy bünvádi eljárás középpontjában

Hány Lakatos Etel nevű cigányasszony van Hajdúhadházon?

Derős epizódokban bővelkedő tárgyalás volt a múlt nap a debreceni törvényszéken. Ifjú Lakatos Etel 31 éves hajdúhadházi cigányasszony volt a vádlott, akit az ügyészség lopás bűntettével vádolt.

Dr. Cs. Sebestyén György tanácselnök a személyi adatok megállapításánál nyomban megkérdezte a vádlottól, hogy miért mondja magát ifjú Lakatos Etelnek, hiszen ez általában nem szokás a nőknél, csak a férfiaknál.

A vádlott nyomban meg is adta a választ, amennyiben kijelentette, hogy a cigányok között ez ösrégi szokás, hogy mivel sok azonos nevű van, általában vadházasságban élnek s valamennyi gyermek az anyja nevét kapja így előfordul hogy az úkunoka is ugyanolyan nevű, mint a közbeeső lezártmaradtak. Hadházon is van legidősebbtől legifjabbig minden korú Lakatos Etel, 6 történetesen az ifjú előnevet viseli.

Ezek után sor került a vádirat ismertetésére. A vád szerint Lakatos Etel a közelmúltban délelőtt 10 óra tájban, mégpedig szombaton, amikor a zsidók az imaházban szoktak tartózkodni, behatolt Weisz Herman né lakásába és miután a szekrényt felfeszítette, az ott talált ruháknak a magával vitt ponyvába belemolett és össze is kötözte.

Ebben a pillanatban azonban váratlanul hűvös történt. Haza-

ért Weiszné, aki kérdőre vonta a cigányasszonyt. Ez feltalálta magát és azt állította, csak azért jött, hogy a szennyes ruhámat kiválogassa a mosáshoz. Ez a károsultnak természetesen feltűnt, hiszen soha azelőtt nem látta Lakatos Etelt, akit a csendőrségnek akart átadni, de ekkor a cigányasszony újabb trükköt eszelt ki. Kezdte magáról tépni a ruhát, fejét ütögette a falhoz, úgyhogy mire a szomszédok előkerültek, Lakatos rendkívül zilált állapotban volt. Mint később kiderült, azt a látszatot akarta kelteni, mintha őt bántalmazták volna. Végül mégis csendőrkézre került.

A mostani főtárgyalásig így állt az ügy, itt azonban a huzugságban és ravaszságban kifogyhatatlan Lakatos Etel egészen új védekezést adott elő.

Kijelentette, hogy lopásról szó sem volt, sőt hozzá sem nyúlt a szekrényben levő ruháknak, hanem azért ment Weiszékhez, mert tudta, hogy bűnhődő zsidók, akik szombat estén még a gyertyatartót sem fogják meg, ezért ő segíteni akart nekik azzal, hogy a szekrényről az asztalra helyezze a hétágu zsidó gyertyatartót.

Végül is hasztalan volt a vádlott minden ravaszsága, a büncselekményt a bíróság megállapította és ifjú Lakatos Etel három hónapi fogházbüntetésre ítélte, amit a vádlott nemcsak hogy tudomásul vett, hanem még illedelmesen meg is köszönt. Az ítélet így jogerős

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló felemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket írt-vesznek minden hétköznap délelőtt 9—1 óráig.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZUL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika-szálló felemeleten nyitva minden nap délután 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

HAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PÁRTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MEP titkárnak adhatóak át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Aranygyal” Bánó Andor, Piac-utca 50. Telefon: 24-53. — „Reménység” Gödény Ilona, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Isteni Gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-utca sarkán, Telefon: 32-81. — „Sas” özv. Mandel J.-né, Hatvan-u. 66. Telefon: 11-93.

Emlékeztető!

Holnap szombat! A vasárnapi lapunk számára, szombaton este fél 10 óráig veszünk fel apróhirdetéseket. Köznap 10 szöveg 60 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér.

Egyedüli felvételi hely lapunk kiadói hivatala, Ferenc József-út 56. sz. (Megyeház mellett.)

Emlékezzünk

NOVEMBER 27.

1916. A hőstes kitaras és önfeláldozó áldozatkészség igen szépen nyilvánult meg Eirich Péter volt újjáélt 6. közös gyalogezredbeli tartalékos tizedes alábbi fegyvertényében:

Ezen a napon a Huta-nál a Bystrycza Solotwinska folyócska hídjánál tábori őrsparancsnok volt. Zászlóaljja az 59. gyaloghadosztályhoz tartozott. Amikor az oroszok több századdal támadták meg, az allig tíz főnyi tábori őrsét, majd egy órán át vitézül ellenállt a túlerőnek, amely őt már a legkisebb távolságra közelítette meg. Ő maga 240 löllényt tüzel el és nagy veszteségeket okozott az oroszoknak. Fegyvertét ezután már nem tudta használni s így a rohamozó orosz szakaszba kézigranátokat hajított és szétverte azt.

A majdnem százszoros túlerő tüzeben egyik embere a másik után sebesült meg. Már csak egy ember maradt, de csak felső parancsra hagyta el felállási helyét.

Csüggedetlen hőstes kitarasért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— Adventi evangélikák lesz az egyetemi templomban a következő vasárnapon, november 29-én, délután öt órai kezdettel. Az igazhirdetés szolgálatát Koncez Zoltán végzi, a diakonisszák énekkara többszámú énekeket ad elő. Felhívjuk a gyülekezet figyelmét a pontos kezdésre.

— Olyan szerencsétlenül esett el, hogy eltört a lába. Kovács Károly 14 éves Toroczkó-utca 54. szám alatti lakos a Piac-u. 68. számú ház előtt elesett. A fiú olyan szerencsétlenül zuhant, hogy jobb lábát eltörte. Kovács Károlyt a mentők szállították ki a sebészeti-klinikára, ahol kezelés alá vették.

Nagymennyiségű babot, borsót és tengerit találtak két hajdusámsoni zsidónál

Özv. Wertheimer Dávidné és Lefkovic Béla ellen kihágási eljárás indul

Hajdusámson község előjárósága a legutóbb megtartott szokásos közellátási ellenőrzés során két zsidónál nagymennyiségű babot, borsót és kukoricát talált.

Özv. Wertheimer Dávidné kereskedő lakásán 10 mázsa babot és két mázsa borsót találtak elrejtve. Tekintettel arra, hogy a bab és borsó zárolt termény, a talált mennyiséget lefoglalták és illetékes helyre bezállították.

Ugyanezkor Lefkovic Béla malomtulajdonos házában 30 zsák tengerire bukkantak. Lefkovic Béla azt vallotta ugyan, hogy azokat nem rejtegetni akarta, hanem az udvarában levő Hombárba kívánta beadni. Több tanút hallgattak ki, akik

Lefkovic állításával szemben azt vallották, hogy Lefkovic a tengerit az esti órákban vásárolta össze. Ezek alapján alapos a gyanú, hogy nem helyálló Lefkovic védekezése, hanem igenis a saját céljára, vagy továbbadás céljából vásárolta a tengerit. A 30 zsák tengerit lefoglalták.

Tekintettel arra, hogy mind özv. Wertheimer Dávidné, mind Lefkovic Béla esetében a körülmények arra vallanak, hogy a felfedezett bab, borsó és tengeri mennyiséget a közellátás elől akarták elvonni, mindkettőjük ellen megindítják a kihágási eljárást. Ügyüket a főszolgabíróság fogja tárgyalni közösen.

— **EMÉSZTÉSI ZAVAROK KÖVETKEZTEBEN KELETKEZETT BÖRKÍTÉSEK** sok esetben hamarabb elmúlnak, ha bélműködésüket reggelenként égyomorra egy-egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvízzel rendezzük. Kérdezze meg orvosát!

— **Színházi esküvő.** A Csokonai színház népszerű szubrett-primadonnája, Nagy Csilla és bonvéjánja, Bakos István az elmúlt nap házasságot kötöttek. A két fiatal tehetséges színész ez alkalommal kollégái és ismerőseik közül sokan keresték fel jókívánságaikkal. Tanúk: dr. Kassay Endre és Márkv. Gézy voltak. Az ifjú prt Kecskés József ref. segédlelkész áldotta meg.

— **Uray Sándor lemondás az egyházkerületi főjegyzői tisztségről.** Uray Sándor egyházkerületi főjegyző a közgyűléshez intézett levelében értesítette az egyházkerületet, hogy viselt tisztségéről lemond. A közgyűlés a lemondást elfogadta. D. dr. Révész Ilmre püspök meleg szavakkal búcsúztatta Uray Sándort, aki negyven év szolgálatát alatt behívtatotta, hogy az egyháznak mindig lelkes és áldozatkész szolgája, fáradhatatlan munkásságát, fáradhatatlan munkásságát pedig mindig gyümölcsöző hasznára volt szeretett egyházának. Uray Sándor a püspök szavait meghatóttan köszönte meg.

— **Tolvajlásért 3 évi fegyháza ítélték** fejéknél az ungvári törvényezők Sáry Alfrédné és Lakatos Zsigmondné beregszászi lakosokat, akik a szomszédos községre jártak betörni.

— **Előzetes letartóztatásba helyezték** Csonka Mihályné újszegedi asszonyt, pékmester feleségét, aki másfél kilogramm kenyeret három pengőért adott egy zenészeknek.

— **A kísérleti konyha záróvizsgálata.** A m. kir. közellátásiügyi miniszter debreceni kísérleti konyhája V. számú tanfolyamának záróvizsgálata november 27-én, azaz pénteken délután 4 órakor lesz a „DEMKE” épületében megtartva. Polgármester.

— **Véletlenül orrbavágták a lapátal.** Fagyal István 30 éves fűtőházi munkás, Bihar-utca 23. szám alatti lakos szemet lapátolt több társával együtt. Munka közben az egyik munkás véletlenül orrbavágtatta a lapátal. Fagyal István súlyos sérüléseket szenvedett az orrán és arcán. A mentők részésettek elsősegélyben.

— **Kállay miniszterelnök rádlőszózatával megindul a takarékosági akció.** Kállay Miklós miniszterelnök szombaton este a budapesti rádióban beszédet intéz az ország népéhez és felhívja a figyelmet az országos takarékosági akció megindítására. A miniszterelnök beszéde egyben a takarékosági propaganda megindítását is jelenti. A kormány széleskörű propagandát tervez, amely nemcsak egy napra szorítkozik, hanem egész éven át tart. Első sorban az anyagtakarékoságra kívánja a kormány rászoktatni a közönséget, de a jövőben kiterjed a pénzzel való takarékoságra is.

— **Megölte az abszint.** Sipos János makói gazdálkodó fél liter abszintot ivott, amelytől elvesztette eszméletét. A kórházban meghalt.

— **Értesítés.** A Szárnyaskérők Önképző és Önszolgáló Egyesület vezetősége tisztelettel értesíti a kettős tekepályán lezajlott tekeverseny résztvevőit, hogy a versenydíjak kiosztása e hó 28-án, szombaton este 7.30 órakor lesz a Szárnyaskérők nagytermében, melyre a csapat és az egyéni versenyben résztvevőket ezúton is tisztelettel meghívja a vezetőség. Koronai Józsefet külön felhívjuk, hogy a versenydíj átvétele végtel okvetlenül jelenjen meg.

— **Fiatalk pilótaképzésére áldozunk két fillért! Kérjük repülőbőlyeget.**

— **A sikos járda súlyos balesetet okozott.** Kovács Jánosné 28 éves, Keleti-sor 15. sz. alatt lakos a sikos úttesten megcsúszott, elesett és fején szenvedett, súlyos sérüléseket. Sérüléseit a mentők költözték be, majd saját lábán hazatért lakásába.

— **Új tanfolyam kezdődik december 1-én a Simai gyorsíró- és szépíróiskolában.** — Piac-utca 73. Előkészítési államvizgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22—53 Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

— **Nyílt-esontörést okozott a lábára esett konyha-karika.** — Horog Margit 17 éves konyhaleányt különös baleset érte a múlt nap. Az Arany Bika konyhájában az egyik vaskarika leesett és Horog Margit lábára zuhant. A hatalmas vaskarika nyílt-esontörést okozott a leány lábán. A mentők részésettek első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol gondos kezelést alá vették.

A gabonalap és kenyérgabonajegy tulajdonosok figyelmébe

A 6730—1942. M. E. számú rendelet csökkenti a kenyérgabona fejadagokat olyképpen, hogy az évi 240 kg-os fejadag 20 kg-mal, a 180 kg-os 15 kg-mal, a 120 kg-os pedig az 1942. évben született gyermekek-nél 60 kg-mal, a többieknél 10 kg-mal csökken. Az évi 60 kg kenyérgabonára kiadott pótljegy érvénye évi 30 kg-ra csökken. Ez a csökkentés nem vonatkozik a szegődményes konvenció) éves cselédek és időszakai munkások (sommások) pótl fejadagjára. Mindazok, akik az előző termérendelethez megállapított kenyérgabonamennyiséget terméskübből megtartották, vagy azt megszerzték, kötelesek a csökkenések folytán mutatkozó különbözetet a Hombár-nak beszállítani. A gazda ugyanez köteles a szegődményes (konvenció) cselédek számára meghagyott, vagy megszerzett évi kenyérgabonamennyiség 8 százalékát beszállítani.

A gazdasági szükségletet meghaladó arpmennyiséget a Hombár-nak kell beszállítani.

Annak, aki kenyérgabona, vagy árpa beszállítására köteles, november 27-én, péntektől kezdve leg-

később december hó 5-ig feltétlenül be kell jelenteni a Gabona Irodánál (Piac-utca 28. II. em. 14. sz. ajtó), hogy a rendelet folytán mennyi kenyérgabona, vagy árpa beszállítására terhel, egyben igazolni kell azt is, hogy kukorica beszállítási kötelezettségét teljesítette-e. A beszállítandó kenyérgabonamennyiséget a háztartás feje köteles bejelenteni. A bejelentéssel egyidejűleg a bejelentőnek be kell nyújtania a saját és háztartásához tartozók kenyérgabonajegyét, pótljegyet és amennyiben gabonalapja van, a gabonalapot is. Ugyanez december hó 5-ig be kell mutatni a Gabona Irodának azoknak a gabonajegyet, pótljegyet is, akik kenyérgabona beszállítására nem kötelesek, hogy a gabonajegynek a fejadag csökkentése következtében fel nem használható szelvényeit levágják.

A rendelet szerinti bejelentéseket elszámoló bizottságok ellenőrzik.

A rendelet megszegése kihágást képez és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Debrecen, 1942 november 26. POLGÁRMESTER.

A bajtársi szolgálat körzetvezetőinek értekezlete ma, pénteken délután négy órakor tartatik meg a MANSZ helyiségében, Piac-u. 36. sz., keresztlépcsőn.

A szolgálattevők szíves megjelenését okvetlenül kéri: dr. Kölesey Sándorné, MANSZ elnökné.

— **A Szeretfalva-dédai vasút-vonalat** december 5-én adják át a forgalomnak. Ezen a napon indul meg a Székelyföldet az ország többi részével összekötő vasúti személyforgalom.

— **Dr. Naményi Gynláné Szentendrei Olga** gyorsíró, gépiró iskolájában az új tanfolyam november 16-án kezdődik. (Eng. 6475.) Bathányi-u. 1. szám. Vidékieknek vasútkedvezmény.

— **Fizetést kapnak a munkaszolgálatos nők.** Köztudomású hogy a honvédelmi törvényünk értelmében nemre való tekintet nélkül, minden 14—70 élet év közötti egészséges magyar állampolgár honvédelmi munkára állítható. Honvédelmi munkára tehát minden magyar nő kötelezhető, ha szükség van arra, hogy a magyar gazdasági és szellemi élet terén pótolják az esetleg hiányzó férfi munkaerőt. Honvédelmi törvényünk azonban lehetővé teszi a magyar nők munkaszolgálatának önkéntes jelentkezések alapján való megszervezését is. Az önkéntes jelentkezőknek módot ad arra, hogy egyéni hajlamaiknak, fizikai rátermettségüknek és képzettségüknek megfelelő beosztást kapjanak. Tiszteázandó volt ennél az önkéntes jelentkezési formánál, hogy a honvédelmi munkaszolgálatra beosztottak kapnak-e fizetést. A Női Önkéntes Honvédelmi Munkabizottsága leszögezi, hogy minden önkéntesen jelentkező, illetve munkaszolgálatra beosztott magyar nő fizetést kap, rendszeres havi díjazást, munkateljesítményének és képzettségének megfelelő, éppen úgy mint a férfi munkatársak, akiknek esetleges hiányát kell majd pótolni. A nem szakmunkások a kiképzési időtartama alatt is költségmentesen részesülnek.

Tánciskola

— **Vattay Margit tánc- és mozdulatművészeti iskolájában** szakszerű mozdulat nevelés, — tánc, akrobatika, stepp, 3 éves kortól hallás képzés. Kossuth-utca 11.

A baromfi forgalmának új rendje

szerint jövő év februárjától kezdve csak kijelölt kereskedők foglalkozhatnak baromfikereskedéssel. A rendelet megszegőire súlyos büntetés vár, a megszegők felderítői jutalmat kapnak.

Széles körökben keltett érdeklődést a közellátásiügyi miniszternek a napokban megjelent és lapunkban már ismertett rendlete a baromfi forgalmának és felhasználásának szabályozásáról.

A rendelet lehetővé teszi, hogy a legális kereskedelem hívását be tölthesse, 1943 február 1-től kezdve ugyanis csak kijelölt kereskedők foglalkozhatnak baromfikereskedéssel és csak sorszámozott, arcképes igazolvánnyal rendelkező kereskedők és vásárlók (gyűjtők, szedők) vásárolhat baromfit a termelőtől.

Az a rendelkezés, amely szerint Budapest és környéke területére baromfi szállítást csak a székelyvárosi nagyvásártelre, az ott árusításra jogosult kereskedők címére szabad, kacsát, libát pedig ugyanezen a területen fogyasztó részére egészen forgalomba hozni tilos, a zügkereskedelem és a fekete piac felett húzza meg a lélekharangot.

A rendelet megszegőit és kijátszóit, amennyiben cselekményük súlyosabb büntetésre alkalmas, a rendelet 53. rendelkezés alá nem esik, a baromfi elkölésén kívül hat hónapig terjedhető elzárással büntül. A pénzbüntetés elérheti a 16.000 pengőt.

Az egyik paragrafus kimondja, hogy az, aki a rendelet megszegőit, vagy kijátszóit felderíti, az elkövetett baromfi értékének egyötöd részéig terjedhető jutalomban részesíthető.

Most még csak az volna kívánatos és sürgősen megvalósítandó, hogy kellő mennyiségű takarmány biztosításával módot adjanak a termelőknek arra, hogy minél több baromfit és tojást termelhesen.

— **Mezőgazdasági génekezelő tanfolyamok Debrecenben és Szolnokon.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. év január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3 hetes mezőgazdasági génekezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18 életévét betöltötte és írni, olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételiüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi-u. 5. sz.

Gyászrovat

Varga József volt bűrtornagy. Kereskedő 72-ik életévében váratlanul elhunyt. — Temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozójából, a református egyház gyászszertartása szerint. Lakás: Csapó-u. 39. Temetését Fehértől és Takács vállalatja rendezi.

Vétes Gabriella 21 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó terméből, a római kat. egyház szertartása szerint. Gyászolják: házas édesanyja: öz. Vétes Jánosné szül. Princzinger Erzsébet, testvérei: Erzsébet férjével Szeverényi Lászlóval és József, gyermekeivel, Magdolna, Romhányi Tivadarmé gyermekeivel, János és Ferenc, nagymamája: öz. Princzinger Mihlyné, Kizsv. Princzinger Mihlyné, valamint Magdolna, valamint nagyanyai rokonai. Lakás: Budai Erzsébet-utca 34. Temetését a Gebauer temetkezési vállalatja rendezi.

Bihari Mihályné szül. Debreczeni Juszina 67 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II/b. ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: házas férje, polgár Bihari Mihály, gyermekei: öz. Nagy Jánosné szül. Bihari Juszina, ifj. Bihari Mihály, nejevel ifj. Smuta Franciskával, Bihari Béla feleségével Galambos Máriával, valamint unokái, dédunokái, sógorai és sógornői. Lakás: Szepesi-utca 8. Temetését a Gebauer temetkezési vállalatja rendezi.

Kerecsi János férjiszabó mester élete 54-ik évében elhunyt. Temetése Debrecenből történő szállítás után Nyírmihályidiban lesz szombaton délután 3 órakor, görög kat. egyházi szertartással. A szállítást Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Zelenák Sándor életének 18-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető II/b. sz. ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Nagyesere 118. Pusztai temetkezési intézet.

Török János életének 68-ik évében elhunyt. — Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, ref. szertartással. Lakás: Maróthy György-u. 17. Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Adott emlékü jó férjemnek. Börtvös Gyula nyug. MÁV főpályamesternek a temetésén megjelent rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, valamint a pályatársaknak részvétükért, a ravatalba küldött koszorúikért és virágokért ezúton mondok fájó szívvel hálás köszönetet. Öz. Börtvös Gyuláné, Baltazár Dezső-utca 6.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

A Coetus Theologorum — Református Theológusok Munkaközössége november 28-án, szombaton délután négy órai kezdettel az egyház Kálvin-tér 17. sz. alatt lévő tanácstermében felolvasó ülést tart. Előadó: Dávid Gyula székelyudvarhelyi lelkibiztos, a Munkaközösség működő tagja. Előadásának címe: „Az egyház és állam viszonyának mai kérdései.” Az előadáshoz a Munkaközösség alapított, működő és pártoló tagjai hozzászólhatnak, — de hallgatóként szívesen látnak bárkit, aki az egyház és teológia kérdésével iránt érdeklődik.

A közbirtokossági erdő fáját eladta egy napszámos

A bűnügyi életben nem ismeretlen B. Nagy József hajdúhadházi, 39 éves napszámosnak a személye, hiszen az utóbbi években háromszor volt egy-másután büntetve, negyedikben pedig szándékos emberölés miatt került a vádlottak padjára. Egy Erzsébet-napi összejövetel alkalmából indulatos és ittas állapotában egy doronggal halálra sebezte régi haragosát. Emiatt a törvényszék négy esztendőre fegyházbüntetésre ítélte, aminek a kitöltését a vádlott már meg is kezdte.

Most egy, a gyilkosságot megelőzően elkövetett csalással vádolja az ügyészség. A csalást úgy követte el, hogy a hajdúhadházi erdőbirtokosság erdejéből egy gyanútlan egyének eladott egy szekér fát úgy

mint ha az övé lett volna. A csalás azonban hamar kitudódott s az erdőbirtokosság feljelentést tett B. Nagy ellen.

A rovtomultú vádlott ügyében a múlt nap tartott főtárgyalást a debreceni törvényszék. A tárgyaláson a vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését s azt állította, hogy neki joga volt eladni a szekér fát, mivel az erdőbirtokosságtól neki rözszeszedési engedélyje van. Így tehát az ő általa összegyűjtött fát adta el jogosan.

A kihallgatott tanuk a vádlottnak ezt az állítását sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették, ezért a bíróság a tények tisztázása végett elrendelte Varga András hadházi lakos erdőbirtokossági elnök tanukénti kihallgatását. Ezért a tárgyalást elnapolták.

MA IS ÉL ÉS HAT CSOKONAI, mint a szellemi Debrecen városának egy része

— mondotta Karácsony Sándor professzor a Csokonai emlékünnepeken

Csütörtökön délután 6 órai kezdettel tartotta a Csokonai Kör Csokonai emlékünnepeit a Déri Múzeum előadótermében. Az ünnepélyt a Kollégiumi Kántus nyitotta meg, amely „A reményhez” című Lavotta—Hoppe—Csokonai dalt adta elő művészi színterületen Gyula Károly kiváló vezetésével. Dr. Pap Károly egyetemi ny. r. tanár a Csokonai Kör elnöke megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy immár Csokonai születésének 169. évfordulóját ünnepeljük, de ez a hosszú idő egyre közelebb hozza hozzánk a nagy költőt. Pap Károly ezután Csokonai művelődéstörténeti szerepét emelte ki. Rámutatott arra, hogy ebben a böhémiká ismert költőben az elmélyedő tudás milyen rendkívül nagy mélysége tárul fel. Felhívta Csokonai nagyarányú idegen nyelvismerését, széleskörű általános irodalmi és tudományos felkészültségét. Felidézte magában százeada műveltségének legkülönbözőbb elemait. Az érzelmi líra mellé így vezette be a gondolati lírát. A gondolati és érzelmi elemek keverése lírájában a legteljesebb. A nemzet nyelv ébredését várta és óhajtotta. Az ő munkája és pályája nem ért véget halála napján, hanem harcolt most is ebben a szörnyű világháborúban és harcolni fog a jövőben is — fejezte be beszédét. Pap Károly, Beszéde vezetésével dr. Pap Károly a Csokonai Kör ezidei halottairól, Zivuska Andorról, Oláh Gáborról és Móríc Zsigmondról emlékezett meg kegyeletes szavakkal. Ezután Zách János színművész mély átéléssel és kiforrott művészettel Csokonai verseket adott elő.

feltételeit, a pszichologia, logikai és filozófiai alapfeltételeket fejtegette részletekben. Majd ezeknek a feltételeknek szemszögéből mutatott rá Csokonai örök magyar aktualitására. Itt rámutatott arra, hogy Csokonai örök aktualitását főként tanulmányaiban találjuk meg és egyuttal részleteket olvasott fel egynehány tanulmányból. A huszadik század tudományosan jutott el odáig, amit már Csokonai megsejtett. Csokonai a magyar nyelv lehetőségét vizsgálta. Nála a poézis egzisztenciális valóság. Életében, halálában, tudományos vonatkozásban, egész emberi műveltségében költő és mindvégig aktuális. Egész emberi világát átforgosítja a missziói tudat, a magyar költészet, magyar kultúra, a magyarság.

Csokonai Vitéz Mihály nekünk is szellemi elődünk vagy, áldott legyen emlékezeted — fejezte be nagyszerű előadást Karácsony Sándor. Ezután Gulyás Pál a kiváló költő adott elő nagy sikerrel verseiből.

Majd Csobán Endre városi főlelőhelytartó a Csokonai Kör főtárgyára tartotta meg előadását „Irodalmi helyzetkép” címen. Csobán Endre előadásában kimutatta, hogy mennyire egzisztenciális kérdés lett ma Magyarországon az irodalom. Rámutatott arra, hogy szépíróink a magyar élet különleges problémáiról írnak színdarabot, regényt, tanulmányt. Majd három irányt kiemelt: az irodalom, az első felfoadás a magyar nemzet fogalmát körülbelül egyenlőnek veszi a magyar néppel. Ezek az úgynevezett népi írások. A második a nemzet fogalmát kiterjeszti az asszimiláltakra és az asszimilálni kívántakra. A harmadik irány elsősorban a még nem asszimiláltakra vonatkozik és nincs figyelemmel a magyar népi sajtóságokra. Az előadó szerint az első iránynak kell adalmaskodni, ha tesz is bizonyos engedelményeket a második iránynak Csobán Endre ezután a filatélirodíri találkozóiról emlékezett meg és egy debreceni irodalmi folyóirat megalapításának gondolatát vetette fel.

Végül a Kollégiumi Kántus Csokonai „A lihányi echóhoz” című megzenésített költeményét adta elő nagy sikerrel s ezzel a nagyszerű irodalmi est véget ért. A kiváló előadók a megjelent szépszámu hallgatóság kellemes ünnepelték.

Ma tartja Hankiss János egyetemi tanár előadását a Német Tudományos Intézetben

A népek közötti szellemi érintkezés legérdekesebb megnyilvánulásait az irodalmi művek tükrözik vissza. A magyar irodalom külföldi kapcsolatainak vizsgálata igen érdekes eredményekhez vezetett. Ezekről az eredményekről ad összefoglaló képet német viszonylatban dr. Hankiss János egyet. ny. r. tanár előadása, amelyet „A magyar—német irodalmi kapcsolatok és a magyar lélek” címmel tart ma délután 6 órakor a Német Tudományos Intézetben.

Még sokan emlékeznek azokra az értékes megállapításokra, melyeket dr. Hankiss János professzor a magyar irodalom olasz kapcsolatairól mondott az Olasz Kultúrintézet megalapításának alkalmából. Ennek az előadásnak méltó párja lesz a mai előadás, amely a Német Tudományos Intézet „Uj Európa” című előadás-sorozatában kapott helyet. A témának alig lehet hivatottabb előadója, mint éppen Hankiss professzor, akinek „Európa és a magyar irodalom” c. könyve mostanában látott napvilágot. A mű megjelenésével kapcsolatosan a napokban az egyetem Magyar Irodalmi Szemináriumának hallgatósága meleg ünneplésben részesítette a kiváló professzort.

Az előadás az elsőtől kezdődik. Az érdeklődőket és az Intézet tagjait ezúton is meghívja a rendezés.

Piovesan világhírű olasz hegedűművész december 3-1 szonáta-estje a Déri múzeumban

A Zenekedvelők Köre két szenzációs tetszést aratott hangversenye után a Déri Múzeumban december 3-án rendez egy rendkívül érdekessé és magasszínvonalúnak ígérkező szonáta-estet. Sikerült lekötnie erre a velencei születésű Siro Piovesan, Giuseppe Sacerdoti kiváló tanítványát, aki tavaly a Zathureczky mesteriskolájában megszerezte a művészi oklevelet. Hangversenykörútjain nagy sikerrel mutatkozott be Európa sok nagy metropolisában. 1932-ben Bécsben a nemzetközi hegedűverseny aranyérmé s 1935-ben Milánóban a nemzeti hegedűverseny első díját nyerte. Egész Olaszország dédelgetett kedvenc művésze. Budapesten 1941-ben mutatkozott be: Csajkovsky hegedűversenyét

adta elő Weisbach vezényletével a zenekari Mesterbérlet-ciklusban s most 1942 november 15-én aratott nagy sikert, mint a Székesfehérvári Zenekar szólistója.

Misszük, hogy Debrecen műértő közönsége is szeretettel fogadja a baráti állam nagy művészt és szűfalásig megtölti a Déri Múzeum szép kis termét.

Az olasz művész Galánffy Lajos kitűnő zongoraművészzel játszik együtt.

A Zenekedvelők koncertjeire jegyek és a napi jegyárakhoz viszonyítva 50 százaléknál is nagyobb kedvezményt jelentő bérletek a dr. Bertók Lajos könyvkereskedésében (Piac-utca 4.) válthatók.

Az igazgatói tanfolyam mai munkarendje

Reggel nyolc órakor a Kereskedő Társulat dísztermében dr. Kun Sándor gimnáziumi igazgató előadása: A honvédelmi ismeretek, mint új tantárgy. Kislenc óráról tíz óráig Kiss József tankerületi királyi főigazgató: A munkaközeleken tart előadást. Dr. Batori József gimnáziumi igazgató 10—11 óráig A levelet úgy mai helyzete című előadását tartja meg. Délután a református főgimnázium tanára Honvédelmi ismeretekből, Zilahi Zoltán igazgató pedig a polgári iskolában természettanból tartanak bemutató előadást.

Kivégzés volt Székesfehérvárott

Székesfehérvár, november 26. Csütörtök délelőtt 11 órakor végrehajtották a halálos ítéletet Lezsákka Ferenc 28 éves volt cseh esendőrön, aki csárvargásért már négy ízben volt büntetve. Október 23-án az elsőtől idején betört egy kosmába és onnan pálinkát lopott. A tett színhelyén elfogták és másnap a rőtöntöltő brigádja halálra ítélte. Most érkezett meg a válasz, hogy a kegyelmi kérvényét visszautasították.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

- November 27. péntek: Parisi express. Propaganda munkáselekedés.
- November 28. szombat délután: Parisi express. Füléres helyiárak.
- November 28. szombat este: Simonyi öbester. Bérletszünet.
- November 29. vasárnap délután: Simonyi öbester. Rendes helyiárak.
- November 29. vasárnap este: Simonyi öbester. Bérletszünet.
- November 30. hétfő: Parisi express Propaganda munkáselekedés.
- December 1. kedd: Gazdátlan asszony. C-bérlét.
- December 2. szerda: Gazdátlan asszony. B-bérlét.
- December 3. csütörtök: Gazdátlan asszony. A-bérlét.
- December 4. péntek: Nemes rózsák. C-bérlét.
- December 5. szombat délután: Napsugárka. Füléres gyermekelőadás.
- December 5. szombat este: Csángybaró. Ünnepi díszelőadás. Grosz Júlia, Sárdy János, Rubányi Vilmos vendégfelléptével.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Dr. Nagy Imre Bengovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felcélós kiadó: Balogh István.

MOZI

ALKALOM. Az asszony küzdelme az állandóan kínálkozó alkalommal. Ez az asszony is egyedül van, mint a „Házasság” című film asszonya, a férje ennek is elfoglalt ember, a külsősége mindössze az, hogy ennek nem orvos a férje, hanem gyáros. Ez azonban a lényegen nem változtat, itt is van jóképű csábító, a férj itt felékesy lesz és megkezdődik a bizonydalom. Nagyon jó film, de rossz a montázs. A szereplők is jók, Károly változatlanul az, ami a többi filmjeiben, Somlaynak fekszik a szerep. A cselekmény érdekes, de vonatott sok helyen. Egyáltalán nem életszerű, de azért nagyon izgalmas, a közönségnek nagyon tetszik. Mint említettük, eseményében hasonlít a „Házassághoz”, ezér bocsánat minden rossz szóért, amit arra mondtunk. (Hungária.)

SPORT

**LABDARUGÁS
LEMONDTAK A TÖRÖKÖK**

A török szövetséggel annakidején emlékeztető tárgyalásokat folytatott a MLSZ. Nem is annyira a tárgyalás volt érdekes, hanem az, hogy a török válszra aztán a magyar szövetség elég sokáig várt, talán öt nappal a mérkőzés előtt mondott le végleg a megrendezéséről. A török távirat aztán az elmúlt nap futott be, a törökök lemondták a november 22-ére tervezett mérkőzést.

December 22-e hétköznapra esik, tehát a törökök komolyan nem gondoltak arra, hogy akkor játsszák le a válogatottat. Az eset valószínűleg úgy történt, hogy a törökök ellustálták a választ, aztán eltelt a határidő, akkor eszükbe jutott, hogy mégis csak illetlenség választ nélkül hagyni a meghívókat, hát feladták a december 22-i lemondást. Végeredményben már mindegy.

Az őszi első mérkőzés elmarad. Az utolsó előtti őszi forduló ha nem is tisztázta a helyzetet, mindenesetre tisztázhatja. Ha kikap a Csepel, pontot vesz a Szolnok és a Vasas, akkor a Nagyvárad már őszi bajnok — ha győz. Más csapat nem biztosíthatja be az őszi bajnokságot, mert hiába kap ki a NAC, a Csepel őszi bajnoksága még nem biztos, mert a NAC gólaránya jobb. Ettől függetlenül azonban őszi bajnok lehet például a Ferencváros. Nem is kell hozzá sok szerencse. Például: ha vasárnap a Ferencváros győz, a Csepel kikap, a Szolnok, Nagyvárad, Vasas szintén, akkor a Ferencváros felment a negyedik helyre, csak a NAC, Csepel és SBTC előzi meg. A következő fordulóban aztán csak ennek a három csapatnak kell kikapni. (A NAC a Vasással, a Csepel a Kispesztel, a SBTC a Haladással játszik.) Tegyük fel azonban, hogy csak az előző kettő kap ki, ebben az esetben a SBTC lesz a bajnok. A SBTC bajnokságához különben nem kell sok, összesen négy követelmény van: nyerte meg mindkét hátralevő mérkőzését, a DIMÁVAG verje meg

a Vasast, a Vasas a Nagyváradot, a Kispeszt a Szolnokot és a Gamma vegyen el egy pontot a Nagyváradtól. Ezek az eredmények nemesak lehetségesek, hanem valószínűek is. Az Újvidék már nem lehet első ősszel, a Gamma elsőjét még ki lehetne számolni. Mindenesetre ezek alapján a legvalószínűbb jöslat a Nagyvárad elsősége, neki nincs szüksége mások vereségére, hogy első legyen, csak neki kell megnyerni minden mérkőzést.

Markovics Szilárd lett ismét a Szeged ügyvezető elnöke. Sokan ősz szefüggést látnak Markovics elnöksége és a Szeged formaváltozása között. Bár nem kellemes ezt az összefüggést látni, mégis kénytelenek vagyunk látni. Tavaly a Szeged negyedik lett. Markovics eltávazása után pofozógép lett az NB-be, Markovics visszatérése óta egyremásra aratja a győzelmeket. Pénz beszél, játékos rugja a labdát...

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Néhány kisebb tétel lucerna, lóhere és szöszösbükköny volt a gabonatorzsde magpiacának forgalma. A főzölkéfélek piacán egy tételben 1000 mázsa fejeskáposzta kelt el.
Kötések: Lucernamag 38 mázsa fehérbárcás KM, 10 mázsa fehérbárcás KM, Budapest, Lóheremag 50 mázsa 230, felsőtiszai, Szöszösbükköny 75 mázsa 115, ab feladóállomás Vajbáb szártott 17 mázsa 25 százalékos 1200 budapesti paritás.

A VÉRRONTÓ BŰN

KORREGÉNY.

Írta: DINTER ARTHUR.

A kétszázötvenedik német eredetű példány nyomán magyarra fordította: Dr. NAGY ZSIGMOND.

— No! kövérkém! jól kiállottuk? — kérdezte tőle nevelve a menyasszonya.

— Ez a gebe egészen kijött a formájából! — sóhajtott, a rég lepottyant monokliját megint helyére erőltetvén.

— Persze... a gebe! — kacagott Erzsébet. — De ha terhedre lesz, kövérkém! csak maradj nyugodtan hátra. Nem veszem zokon tőled. De én itt elől maradok. Rókafark nélkül nem megyek ma haza!

— Magától értetődő becsületbeli dolog, hogy melletted maradjak, Bözsikém!

Hermann úgy érezte, mintha békát kellene lenyelnie. „Bözsikém”-nek nevezte őt! Holott a világ legdicsebb női nevét viselte, az „Erzsébet” nevet!

Most a báró közvetlenül a vezető mellé lovagolt.

— Mondja csak, édesem! — sugta oda neki — meddig fog még ez a happaré tartani? Egész bizalmasan kérdelem. Van talán árok is, vagy több árok is van még programjában?

— Ez hivatalos titok, báró úr! — mosolygott ez lekötözö nyájassággal. — De bizalomért bizalom! Ha senkinek el nem árulja, három árok van még hátra, kettő vízzel, egy víz nélkül.

— Akkor az Isten oltalmazzon! — sóhajtott a monokli hős és újra a menyasszonya mellé húzódott.

Hermann, aki az esetet mosolyogva nézte végig, most visszatartotta lovát és néhány lovasi maga elé eresztett, hogy feltűnővé ne váljék. Ennek az elhálványodott kutyának volt a menyasszonya most az ő Erzsébetje. Dühvel vegyes fájdalommal vágatott el.

Eles vadász-trappban ügettek most nagy ívben a „Tamás bátyja kunyhója” körül. Tizenöt-húsz pernyi ügetés után ugyanannyi ideig megint lépésben mentek. Aztán egy ugyan-csak erős vágatás következett néhány, a csapáson keresztben fekvő fatörzsszel, tekintélyes sövényekkel és az első vizes árokkal. Csak őt, vagy hat lovas tartott ki a vezetővel, azok között Hermann a menet legelőn, s mellette oldalvást s parányival mögötte Erzsébet. A báró messzire elmaradt. Mikor ismét lépésben összegyülekeztek, a báró úgy lihegett, mint egy tehervonatnak a lokomobilja. Azt állította, hogy a sapkáját elvesztette. Elszakadt a zsinórja és vissza kellett mennie, hogy a sapkáját megkeresse. Leritt a föllentés verejtékes homlokáról.

— Szegény kövérke! — mondta Erzsébet világos gúnynyal. — Most már aztán igazán maradj hátra, hogy a sapkád el ne veszítsd megint!

De már kezdődött a galopp. Következett a keskeny, száraz árok, melyet a báró túrhetően jól „megúszott”, úgyhogy Erzsébet hangos „bravó”-t kiáltott feléje. Aztán egy léckerítés következett, melyhez a báró pejkója már neki lendült. De kiesével az ugrás előtt a gazdája — aki mint valami majom, úgy kucorgott a lova hátán —, ijedten visszarántotta a száját, úgyhogy az az akadály előtt riadtan oldalt csapott.

— Bravó! — kiáltott neki Erzsébet gúnyosan, mint valami Walküre vágatva el mellette és szökölve át az akadályon. Vele egy magasságban Hermann is.

A vezető gonoszokodva kissé visszatartotta a rohamot, hogy a bárónak alkalmat adjon arra, hogy újra az első mezőbe juthasson, mert most következett az igen agyafúrt és a lovasra nézve meglepő módon beállított széles vízesárok, amelynek a fekvéséről a vezetőn kívül senkinek sem volt halvány sejtelmé sem. Abban ott kellett lenni a bárónak is! Ott nem lehetett úgy tenni, mintha kitört volna a lova! Ott színt kellett vallani!

— Milyen gonosz dög! — szuszogta a báró. — Az utolsó „momán”-ban kitor!

— Pech! — kiáltott neki Erzsébet huncutkodva.

Most azonban hirtelen felfedte a vezető, amit a lankás eddig rejtve tartott. Egy szempillantásban előttük volt az árok, melyet eddig a csekély földhullám eltakart előlük és patkóalakban kerítette be a lovasok raját. Itt ki kellett vágni a rezet! A vezetővel egy vonalban simán jutott át Hermann, éppúgy egy löhosszal hátrább Erzsébet is. Aztán következett a szerencsétlen báró, képtelen lévén az előtte vágató lóhoz hozzá-tapadó paripáját visszatartani. Halálos félelmében megint visszarántotta a lónak a száját s annak rendje és módja szerint belefordult lovastól együtt az árokba.

De a szerencsésebb lovasok számára már nem volt megállás. Alig 300 méterre volt már a gyakorlótér, ahol a vadászat végződött s amelynek közepén a „róka” már ott állott. Most már a győzelemről volt szó. Szelíd kapaszkodó vitt innen fel a gyakorlótér széléig. Még két más lovas jutott át simán az áron és most Hermannak és Erzsébetnek a sarkában voltak. Mindazáltal Hermann el nem mulasztotta, hogy maga köré ne tekintsen. Szívbeli kárörömmel látta, mint mászik ki a báró négykézláb az árokból.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Janosi magannyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23 78.

**Háztartási
alkalmazott**

Megbízható, ügyes, rendszeres bejárónő azonnali belépésre felveszek. Dr. Kovácsné, Apaffy-u. 22. 180

Ügyes, megbízható mindenest keresek csak jó bizonyítvánnyal december 1-re Jelen'kezés d. u. 3-5-ig. Dr. Oroszné, Rákosi Jenő utca 4. III. 168

**Betétendő állás
noknek**

Középkorú, mindenest szakácsnőt keres elsőjére, Berzéki műterem, Piac-utca 38. 158

Hűgfyodrássegéd kis-asszonyt alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszló-út 4. sz. 175

**Beröltendő állás
térmaának**

Fényképészségedet vagy nőt azonnali belépésre felvesz Berzéki műterem 1955

Bolgárkertészt keresek vidékre; melegágy kerett, leveget veszek. Kossuth-utca 50. 177

Szakgyakorlattal jó bizonyítványokkal rendelkező családost gyümölcskertészt keresek a városból 25 km-re 10 holdas termő gyümölcsösbe konvenció és százalékos haszonrészesedés mellett. Értekezhetni a déli órákban. Kossuth-utca 50. 167

Kocsist jó bizonyítvánnyal, fejni tudás szükséges, bentkosztra keresek. Cím a kiadóban. 176

12-16 éves fiúgyermeknek napi kétórás könnyű munkára felvételnek. Naponta egy pengős fizetés. Cím a kiadóhivatalban. 199

Butorozott szoba

Különbejárattú kis butorozott szoba kiadó, Komlóssy-út 15. 1961

**Lakás- és szoba-
keresiet**

Biztos fizetésű nő két nagyobb gyermekével keres egy udvarra nyíló szobát, vagy egészséges pincelakást vagy egy szerény butorozott szobát, ahol főzni is lehet. Cím: József kir. herceg-u. 16. könyvkötészet. Ny

Ajánlat

Névnapi ajándéktárgyak, diszdobozok, párnák készítése, tüllterítők, kezdet párnák nagyválasztékban Pethő kézmunkaszakiparában, Szent Anna utca 10. Családi címerek festése, disz-zászlók készítése.

Szabolcsi fajtalmák tiz kilogramon felüli tételekben termelőtől megrendelhetők a déli órákban. Kossuth-utca 50. 160

Utaltas

Dr. Naményi Gyulán Szentendrei Olga gyorsíró és gépiró iskolájában (engedély száma: 6475.) új tanfolyam bármikor megkezdhető! Vidékieknek vasúti kedvezmény Államvizsgára előkészítés. Batthyány-u. 1. sz. Új telefon: 20-22. 30

Elelmiszer, ital

Sajáttermésű új bor literenként kapható. Kigyó utca 43. Egy bejárónő felvétetik. 165

Használt ruha

Téli prémes kosztüm, téli ruhák, eladók. Rákosi Jenő-u. 7. msz. 2. 178

Téli kötött kosztüm megbízásból eladó. Megtekinthető Jablonszky kézmunkauzetében. 179

Finom férfiruha, télikabát, cipő eladó, Péterfia-utca 29. házmesternél. 174

Autó-motor-kerékpár

Eladó egy Agit női kerékpár, Domokos Lajos-u. 24 169

2,4 HP 110 voltos, 1440 fordulatszámú motoronk elcserelelnék circa 2 HP, 110 voltos 800 fordulatszámúval. József királyi herceg-utca 16. sz. Nyomda.

Butor

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2 alatt 1218

Antikgarnitúra, szekrény, modern háló, ebédlők, konyha, kombinált szekrény, rekamié, fotelék eladók. Kossuth-u. 51. 71

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletében, Plac u. 21. sz. 1966

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó utca 84. telefon: 32 51. Vidékieknek soronkívű! 577

Gazdasági termények

Ungváry József ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsű köszméte nagy választékban. Garai-u. 5. 1964

Eladó ház

Homokkerti, Ovoda utca 13. számú ház két szoba konyha, előszoba, mel lékhelyiségekkel, 700 kvadrát jöltérmő azólvél, felszereléssel, 831 négyyszögöl földdel eladó Ertekezni ugyanott. 1966

Házak és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. — Várodegyháza. — Tel. Takarék-pénztár. 311

Eladó ingóság

Székény, ágy betéttel, matracal, asztaltűzhely, könnyű szekér eladók. — József kir. herceg-utca 7. 1835

Kocsilülés, vasmosdó, ruhaszékény, asztalos gyáluk, olcsó eladók. József kir. herceg-u. 7. 181

Fa- és széntüzelésű önálló vaskályha, löször és nagy utazókocsár olcsón eladó. — D. u. 3. 1860

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műnyitelenek körforgógépén. Igazgató: Semegyi Gábor.